

THEATERKRANT

RECENSIE

NIET VERGETEN (+7)
HOGE FRONTEN / LIEKE BENDERS & JOKE VAN LEEUWEN

★★★★☆ JEUGDTHEATER

30 AUGUSTUS 2016 – CULTURA NOVA, HEERLEN – SPEELLIJST

EEN ONVERGETELIJKE LUISTERBOEKVOORSTELLING

Door **Tuur Devens** gepubliceerd 31 augustus 2016

Lieke Benders (Hoge Fronten) baseerde een paar jaar geleden haar kindertheaterproductie *Niet wiet wel nel* (Zilveren Krekel 2013) op het gelijknamige kinderboek van Joke van Leeuwen. Die samenwerking verliep vlot, beide artiesten vonden elkaar en dat heeft nu als aangenaam resultaat een theaterperformance over het geheugen.

We krijgen een doosje mee, en moeten allemaal een koptelefoon opzetten. De klanken en de woorden van het testliedje laten een paar moeders huppelend de zaal binnengaan, kinderen zag ik dat bij de première niet doen. We nemen plaats en zien hoe een vrouw (Marie Groothof) een grot schoon bezemt. Het stelt de hersenpan zonder hersens voor. De vrouw zal die holte vullen met archiefkasten in verschillende hoogtes en met heel veel laatjes. Roos Veenkamp heeft voor een attente vormgeving gezorgd.

Het duurt nog even voor het echt begint, en dat is goed, klinkt in onze oren. Want als iets begonnen is, dan loopt het ook af. De aangename fijn besnaarde stem van Joke van Leeuwen zelf is onze gids die zegt wat onze zoektocht in ons hoofd ons zal brengen, ze wijst op dingen op de scène, wekt herinneringen op, laat ons het doosje boven halen, laat ons voelen (onze hersens zijn als walnoten).

De stem klinkt relativerend ironisch, steeds raak in woorden en zinnen. Ze verkondigt gekende wijsheden en voegt er eigen vondsten bij. Grappig en spits. Het is in ieder geval heerlijk om naar te luisteren. Zo ook verrassen de klanken (componist Jolle Roelofs), de plotse geluiden die bij het beeld passen, de liedjes en de soundscape. Het is inderdaad een echt luisterboek dat mooi de live beelden op de scène verklankt, en andersom. Het geheel heeft ook nog een bijzonder educatieve inhoud. Hersenwetenschap wordt hier voor jong en oud helder en plezierig gepresenteerd.

Joke van Leeuwen en Lieke Benders onderzochten de werking van de hersenen. Hoe functioneert ons geheugen, wanneer begint dat, wanneer treedt verzwakking op en loopt het ten einde? Zijn herinneringen altijd juist? Ze gingen daarvoor te rade bij Dr. Henry Otgaar, geheugenspecialist aan de Faculty of Psychology and Neuroscience aan Maastricht University. Wat er verteld wordt en hoe ongeloofwaardig of verrassend het ook klinkt, alles is dus wetenschappelijk waar.

Uit je eerste levensjaar heb je geen herinneringen. Je geheugenhersenen zoeken nog als zeepaardjes hun plek. Joke van Leeuwen vertelt, op haar manier, Lieke Benders met haar liefde voor dingetjes, visualiseert. Tekst en

ELDERS

DE VOLKSKRANT

★★★★☆

'De metafoor van gestapelde laatjes werkt handig én humoristisch. En net als je denkt dat het spel zich rekt, voegt de zwijgende kunstenaar Ad van Iersel (67) zich erbij en wordt het speelse melancholiek. Groothof timet knap met alle geluiden en stemmen, Van Iersel is prachtig stil wanneer zijn hoofd in een laatje verdwijnt.' *Annette Embrechts*

SPEELLIJST

De eerstvolgende drie speelbeurten van deze voorstelling:

[Volledige speellijst](#)

VERWANTE ARTIKELN

- [Niet Wiet, Wel Nel](#)
- [Toen mijn vader een struik werd \(8+\)](#)
- [Iep!](#)

TAGS

[Ad van Iersel](#), [Henry Otgaar](#), [Joke van Leeuwen](#), [Lieke Benders](#), [Marie Groothof](#), [Roos Veerkamp](#)

beeld vloeien symbiotisch in elkaar, speels, vertederend. Een lust voor oog en oor.

De vrouw op de scène geeft commentaar, voert uit wat Joke van Leeuwen zegt. Vele laatjes worden opengetrokken, er komen voorwerpen tevoorschijn die de herinneringen verbeelden en kleuren. Dat kan gaan van een kopje koffie (uit een café), speelgoedpistooltjes tot een damesoverjas. Tientallen dingetjes en prulletjes zijn aan herinneringen gebonden, dat horen we, dat zien we. Je vraagt je af welke ezelsbruggetjes de speelster toepast om al die voorwerpen op het juiste moment uit het juiste schuifje te halen.

Verheugend is dat Ad van Iersel meedoet. Jarenlang was hij een belangwekkend objecten- en poppentheatermaker. Deze stille artiest van het theater der dingen is dus niet vergeten. In deze productie is hij de oude, wat krom gebogen man die moeite heeft zijn herinneringen uit de juiste laatjes te trekken. De vrouw onderzoekt hem met een vingercameraatje dat zijn vingers en zijn hoofd aftast. Dat zorgt voor allerlei wetenswaardigheden en grappige vergelijkingen. Tenslotte duwt ze hem een archiefkast in. Natuurlijk keert hij terug, laat de herinneringen aan zijn geliefde van toen rondfladderen. Laatjes worden weer volgestopt, een lichte eenzaamheid overvalt hem even, maar de vitaliteit van toen komt weer tot leven en laat hem tuimelen, kopjerollen, springen, dansen. De vrouw doet gretig mee. Herinneringen kunnen zo fijn zijn en zo aanstekelijk werken.

Hopelijk verschijnt de tekst nog in een tastbaar boekje, liefst met plaatjes of tekeningen die op de voorstelling zijn geïnspireerd. Voor het leesplezier, voor het nagenieten, en natuurlijk ook als geheugensteuntje om niet vergeten niet te vergeten.

Foto: Joost Milde

Plaats een reactie

Uw e-mailadres zal *nooit* gepubliceerd of gedeeld worden. Verplichte velden zijn gemarkeerd met *

Reactie

Naam *

E-mail *

Website

Plaats Reactie

@Theaterkrant 2016

LET OP: op deze recensie rust auteursrecht. Voor geheel of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, is vooraf toestemming nodig van de uitgever.